

az „Ellenzék“ az az állítása, — pedig 10-én írja — hogy csak az ellenzék kérte Szilágyit maradásra. Az „Ellenzék“ leczkértetése, utólag történetekre való hivatkozással, tehát nem egyéb, mint idétlen nagyképszerűség, melyvel itélni szokott eleveket és holtakat, melynek értéke fölött azonban már régóta mosolyognak még az általa lenézett vidéki politikusok is, kik azonban igen jól emlékeznek még Szilágyinak a zavargó ellenzékhez intézett azon kijelentésére, miszerint kész inkább lemondani, mint eltérni, hogy az elnöki szék tekintélye ő alatta menjen tönkre.

De, veheti föl az „Ellenzék“, ha czikkirónk nem tudta f. hó 7-én, hogy mi Szilágyi lemondásának leveleiben jelzett oka, miért hozta fel lemondása indokul elkedvetlenedését az ellenzék által kompromittált alkotmányos élet fölött? Erre viszont kérdezhetjük az „Ellenzék“-től: hiszi-e, tudja-e, hogy Szilágyi, kit a szabadelvű párt ültetett tisztelete és bizalma jeléül az elnöki székbe, helyesléssel tekintette az ellenzék obstrukcióját és gyönyörűséggel nézte hírhedett skandalumjait? Hiszi-e, hogy az ellenzéknek az elmúlt két év alatt, de különösen az utóbbi időben tapasztalt magatartása nem keserítette el Szilágyit, ki kénytelen volt belátni, hogy szép elvét: „a házszabályok szigorúbb rendelkezéseinek alkalmazása nélkül csak is a pártok egymás iránti méltányosságára és egyéni tekintélyére támaszkodva elnökölni“, vagy feladni, vagy állásáról lemondani kénytelen, mert az ellenzék terrorizmusa oda kényszerítette. Ismételjük: az ellenzék terrorizmusa; hiszen ha ez nincsen, ugyan kinek jutott volna eszébe, hogy alkalmazni kellene egyes rendkívüli esetekben a házszabályok 204. §-át is, mely feljogosítja a mentelmi bizottságot, hogy az elnök felhívása folytán elébe állított rendzavaró képviselőt bizonyos időre kizárja a ház tanácskozásaiából is! A végeredmény a legszigorúbb logika szerint tehát ismét csak az, amit minden elfogulatlan ember állít és igazol; hogy az ellenzék insultusai hozták létre a képviselőházban a mai szomorú politikai helyzetet s hogy első sorban csak is az ellenzék komolyabb és hazafiasabb tagjainak befolyásától függ a parlamenti helyzet javítása. Hogy azonban a mérsékeltbb elemeknek immár nincs befolyása és javában dühöng a jakobinismus, azt világosan bizonyítják a sajnós parlamenti események.

Az „Ellenzék“-nek a tulzók turbulens modorában tartott többi támadásaira nem válaszolunk, mert most nem élünk oly időket, hogy hinnünk lehetne az „Ellenzék“ igazságszeretetében. Ellenfelek vagyunk s ezért az „Ellenzék“ legyaláz mérgeiben a sárga földig, mert hiszen ez az ő szokásos tempója. És ha mi nem vállaljuk el az „Ellenzék“ által reánk tukmálni akart mesebeli felfuvalkodott béka szerepét, azt nem csak azért nem tesszük, mert az ily szereplés soha sem volt természetünk, hanem azért sem, mert mindenki meg van győződve, hogy az „Ellenzék“-et az ő mesebeli mintaképe szerepében bámulni ugyan lehet, de nagyságát csak megközelíteni is lehetetlen.

Hála Istennek, még nem minden ellenzéki olyan, mint az „Ellenzék“, s ezek iránt a köteles tiszteletet mi mindig megadtuk és megadjuk.

Alfa.

Gazdasági előadás Balázsfalván.

Az alsófehérvármegyei gazdasági egyesület f. hó 11-én, vasárnap, délelőtt tartotta ötödik népies téli gazdasági előadását Balázsfalván. Már napokkal azelőtt általános mozgalom volt észlelhető; ugyanis a vidéki kisebb gazdák tömegesen jelentek meg az előadásokon, ugyiszent jelen volt ott a balázsfalvi magyar és román intelligencia mondhatni teljes számban. Igen jól esett ott látnunk a román szemináriumi és papnőveldei hallgatók teljes számát előjáróikkal egyetemben.

A vidéki középbirtokosság és gazdaszisztek — sajnós — az idén távol tartották magukat, pedig jelenlétük az ügy iránti buzgóságot és érdeklődést csak tetézte volna.

Aztán a gazdasági előadások ügyének meleg felkarolása első sorban az ő érdekük is egyuttal.

A gazdasági előadások d. e. 10 órakor vették kezdetüket az „Univerz“ szálloda nagytermében, hol eme időtájtban circa 300 főből álló gazdaközönség gyűlt össze.

Első előadó Dr. Szaniszló Albert, az ev. ref. Bethlen-kollégium tudós jószágigazgatója volt.

Rendkívül szép, népies és könnyen megérthető modorban ismertette hallgatóival a rozsda, üszög és peronoszpóra növényi betegségeket; ismertette külön-külön az ellenök okszerűen alkalmazható védekezési eljárásokat stb.

Kedves előadását mindvégig nagy figyelemmel hallgatta a gazdaközönség és zajos eljenzéssel honorálta az előadó fáradságát.

Dr. Szaniszlónak eme szép előadását dr. Ujlaki Sándor tanár román nyelven egész terjedelmében tolmácsolta jelenvolt románnyelvű gazdatársainknak.

Második előadó d. e. 11—12-ig Székelyhidyi Viktor gazd. egyesületi titkár volt.

Előadásának tárgya, „A hitelszövetkezetek népies ismertetése“, valóban oly tárgy, amelynek létesülése nagy horderővel fog lenni atalakuló felben levő mezőgazdaságunkra. Ismertette az 1898. évi gazdasági és ipari hitelszövetkezetekről szóló XXIII. t. czikket, annak végtelenül nagy jövőbeli fontosságát és kihatását mezőgazdaságunkra, továbbá kimutatta a szövetkezés áldásos hatását, előnyeit külföldi és hazai példák felemlítésével, és szövetkezetek alakítására hívta fel a gazdák figyelmét.

Hazai szövetkezeteink közül a „Hangya“, a „Magyar mezőgazdák szövetkezete“, a „Gyuró-Tordasi“, a „Sárosvármegyei gazdák fogyasztási és értékesítési szövetkezetét“ stb. ismertette részletesen az előadó, kinek előadását román nyelven Nyegrutz Fekete János tanár tolmácsolta. A gazdasági egyesület nevében a jelenvolt egyesületi igazgató: Tóth Miklós mondott köszönetet a jelenvolt hálás gazdaközönségnek.

Miként a tavaly, úgy az idei évben is tapasztaltuk azt, hogy a közigazgatási hatóságok a gazdasági egyesület eme valóban kiváló fontossággal bíró akcióját töltik kitéphetően támogatják. Így az előadások előleges rendezésénél teljes és kiváló szíves-séggel közreműködtek Simonffy Alajos főszolga-

biró és Imreh József szolgabíró, akik szíveségükért és az elért nagy erkölcsi eredményekért, melyben az ő kiváló részük elvitathatatlan, fogadják a jelenvolt gazdák nevében őszinte köszönetünket!

Egy gazd. egyesületi rendes tag.

Vegyes hírek.

— **Olvasóinkhoz.** Lapunk mai száma közli előfizetési felhívásunkat. Midőn e helyen is felhívjuk arra t. olvasóink figyelmét és kérjük jövőre is szíves pártfogásukat, kötelességünknek ismerjük ezuttal is kijelenteni, miszerint jövőben is első és fő kötelességünk leendő az elvállalt feladatnak híven megfelelni. Munkatársaink a régiek és ezek száma a folyó évben is még szaporodott, mert mindig egyik kiváló gondoskodásunkat képezte, hogy lapunk minden egyes rovata szakképzett írók által láttassék el. Rendes dolgozó-társaink: dr. Ebergényi Sándor, Lázár István, Horváth Miklós, dr. Farnos Árpád, dr. Farnos Dezső, Székelyhidyi Viktor, Pakots József, Szabó Gyula, Sallak Róza, Balogh Ferencz és Székelyhidyi Ödön. Időközönként Albert Iván, dr. Bikfalvy Károly, Gáspár János, dr. Nagy Károly, Szilágyi Farkas, dr. Varró László, dr. Winkler Albert, dr. Werner Gyula kiváló tollából nyerünk közleményeket. Tudósítónk — mint eddig is — mindig a leglelküsimmeretesebben és leghivebben fognak értesíteni mindazokról, mik a vármegye területén történnek és olvasóinkat érdeklik. A kiváló hírlapíró Lichtenstein József szerkesztésében Budapesten megjelenő „Pester Correspondenz“ című könyvomat lappal fennálló viszonyunk pedig lehetőségessé teszi nekünk, hogy az összes vidéki lapokat megelőzve a fontosabb politikai mozzanatok azonnal közölhessük. Egyik szerkesztőnk országgyűlési képviselő is lévén, a legérdekesebb budapesti híreket távirat útján fogja közölni lapunkkal. Magunk részéről tehát mindent megteendünk, hogy t. olvasóink igényeit kielégítsük, de viszont fáradozásainkat csak úgy koronázza siker, ha ebben olvasó közönségünk kellő mérvbeni pártolását megszerezhetjük, miért is ujjal is tisztelettel kérjük az előfizetések megújítását.

— **Az új horvát miniszter.** Cseh Ervin f. hó 11-én letette ő Felsége előtt az esküt. Josipovich Imre, a volt miniszter elbocsátása oly páratlanul rideg alakban történt, hogy általános feltűnést okozott s élénk tanúsága annak, hogy magatartása a mostani nehéz időben ő Felségének nagyon visszatetszett. Elégé jellemző egyébiránt, hogy hír szerint Josipovich visszalépésének egy magánbeszélgetés indiscret ellocsolgása volt az előidézője. Josipovich egyébiránt tagja maradt a szabadelvűpártnak, nyugodtan piquetozik a körben és vasárnap este ő maga mutatta be több képviselőnek miniszteri utódját.

— **Uj telefon-állomás.** A Tóvis nagyközségbeli posta- és táviróhivatalnak a távbeszélő állomásba leendő bekapcsolását a m. kir. kereskedelmi miniszter elrendelte, mi által Tóvis és nagy vidéke közönségének, valamint a közigazgatási és bírói hatóságoknak kiválóan jó szolgálatot tett.

hogy mikor volt a pragmatica sanctio? Az egyik utbiztos-jelölt azt felelte: 1848-ban. Hiába igyekezett a vizsgáló biztos felvilágosítani nagy tévedéséről, ő 48-ból nem engedett. Jól is tette. Igazi magyar ember nem is könnyen enged 48-ból.

A kvalifikáció szó nélkül szükséges és szép, de sokszor a rátermettség többet ér minden kvalifikációnál. Nem ártana a vizsgálati kérdőpontok közé ilyeneket is bevenni:

1. Milyen szélesnek kell lenni egy közlekedési utnak?
2. Hogyan lehet egy egyenes vonalat kitézni három karóval?
3. Egy omladós helyet minő módon lehetne megkötöni?

Káptalan és Nagy-Lak között a gödörben oly czudar kaptató van, hogy sikos, téli időben valóságos állatkínzás ott fogatot kihajítani. Én ezen is tudnék segíteni, ha az a patak még egyszer kegyeskednék elvinni azt a hidat. Az új hidat 1 méterrel magasabbra építeném, s abból a kaptatóból kitölténém az így származó mélységet.

Felső-Ujvár végében ott van az az „Ördög árok“. Éveken keresztül elkerítetlen állott. Éveken keresztül csudáltam az isteni gondviselés jóságát, hogy senki sem pusztult oda; pedig oda bedőlni végrendelet hátrahagyása nélkül . . . nem volna tanácsos.

Ott sem ártana az utat 2 méterrel megszélesíteni és azt a poklot jobban elkeríteni.

Most szölok valamit az uttest gondozásáról is. Most,

mikor a halmokat terítették, jutott eszembe, nem az, hogy mennyibe kerül a nagyérdemű közönségnek egy ilyen halom, melynek fele az elterítésig elkallódik; hanem az, hogy egy kis ügyelettel czélszerűbben és jobban fel lehetne használni.

Én például a régi s már kellő domborúságot nyert uttestnek nem a közepére terítettém a fedanyagot, hanem egy évben egyik felére, más évben a másik felére, harmadik évben a közepére s így rendre az egész uttest be lenne borítva s nem képződnének oly vágások, mint amilyeneket lehet némelykor látni a nagyobb forgalmu részleteken.

Ezzel a rendszerrel azt is elérhetnők, hogy tavasztól őszig nem kallódnék el erre-arra a sáncokban annyi kavics, mivel kihordás után azonnal lehetne teríteni, mint az állami utakon. Mert bizony mondom, hogy nekünk sokba kerül az a kavics, daczára, hogy én csak 10 krért adom halmát.

Én a halmokat az utkaparó felügyelete alatt terítettém, és nem hagynám a munkásokat magukra, miut ahogy az őszön is voltak. A kátyukba majd semmit, az emelkedettebb helyekre 30 centiméter vastag kavicsréteget is raktak. Így az uttest zötyögős és hópa-húpás lesz, ami megint a nyájas olvasók tengelyeit fogja próbára tenni. Nem a magam érdekében beszélek, — noha ez a szokás — mert arról biztosítom a nagyérdemű közönséget, hogy az én szekerem tengelye soha el nem fog törni ezen az uton.

És még egyet. Ha már a Marosnak és Aranyosnak (ezek a kavicstermelőink) nem lehetett megrendelni, hogy milyen méretű kavicsot szállítsanak, hát az utka-

paróknak lehetne tán utólagosan megrendelni, hogy az elterítés után ezeket a káposztaköveket gereblyézzék ki, mert ezek már nem csak kocsin járó olvasóimat bosszantják, hanem jó magamat is, ki pedig gyalog járok, élvezvén az őseimről reám maradt egyetlen privilégiumot. Már nem egyszer megtörtént, hogy este (napal nem érkezem járn) egy párszor felhengeredtem ezeken a nagy köveken, mert hát mégsem éppen akkorák, hogy egész biztosan meg lehessen állani rajtuk.

Nem tudom, hogy az utkaparók vizsgáztak-e? Ha netalán még nem vizsgáztak, szolgálhatok gyakorlati utasítással a vizsgálóhoz. Valahol olvastam, hogy Amerikában a quakkerek által lakott helyeken vannak a legjobban konzervált utak. Igen czélszerű thesis lenne: mondja meg az utkaparó ur, mennyiben térnek el a quakkerek az anabaptistáktól a kereszténység dogmájában? vagy pedig, mivel köztudomásu dolog, hogy a rómaiak igen kiténő utakat tudtak építeni, czélszerű lenne a latin klasszikusokból és római jogból is megvizsgáztatni őket.

Midőn ezeket az apróságokat bátor voltam felszedegetni a mi különben igen jó utunkról, előre kijelentem, senkit sem akartam bántani, és csak annyiban tettem önérdékből, amennyiben ezzel kívántam a tekintetes vármegye előtt letenni az utbiztosi és utkaparói vizsgát; máskülönbén egészen „közérdekből“ tettem a „Közérdek“-be. A viszontlátásig!

Maros-Csúcs, 1898. decz. 4.

Szabó Gyula.

— **Glatt József** részére adományozott balázsfalvi járás f. fogja neki átadni. ből nagyobb szabást küldtek székkezökép szőlő: M. körjegyző kartárs példásszerű szőlőalkalmából a föl. amepélyre t. ka. hívja s egyben f. dekáról a balázsi 17-ig déli 12. Balázsfalva, 1898.

— **Hangverseny** daloskör 1898. decz. zeti szálló nagyter. és tánczestélyt. dal. — Beer F. — Faust de Gounod. nielné és Magy. menné. — Előad. Lázár Málcsi. 4. lik: Gerger M. M. II. sopr., Bihai L. II. alt. Zongora. — Veress G. — Szeretlek. — Abt. kiseri Vince. „Ninon“ cz. oper. ara: személyjegye. előre válthatók. ben és a Nagy. Résztvétársaság. Felülfizetéseket k. a választmány. A.

— **Karácsony** női ipariskola nő. lik Emilia ke. nap karácsonyi. egyik nagyterem. kapcsolatos tárg. gyümölcseit. Az e. inkább ajánljuk. csakis vasárnap. nyitva.

— **Meghívó** gyelező kör- nek. a leányiskola mu. gyűlésére és az a. pályére. Program. iskola növendékei. jelentés. 4. Pén. polg. leányisk. nő. Az alapszabályok. választmányi tag. zember hó 13-án. rök Bertalan. titkár.

— **Értesítés.** Egyesület“ va. jait, hogy a re. kétszer, hétf. től kezdődőleg. ta. nak, hogy az egy. felszerelés. időben a tagok r. many mindazon t. iskolában ré. nek f. hó 15-én. rendes gyakorlati. sület titkáruál. koll. tornacsarnok.

— **Adózó pol.** is felhívjuk azon. melyes adó befiz. nyolcz napon bek. ellenesethen csak. teszik ki maguka.

— **A nagyon** évadban második. meg. Szüire kerü. hires négyfelvon. G üldenstern. — **Talált hu.** Szt.-Királyi-utca. találta meg. Am. Kovács Istvá. lásból elt és az. Enyedre. Hirtelen. — **Agyonütés** nov. hó 20-dikán. koponyarepedés.

1899

akik szivességük-
redménye kért,
hatatlan, fogadják a
szövegetünket!

esületi rendes tag.

rek.

száma közli elő-
on is felhívjuk arra
vare is szíves párt-
k ezuttal is kijelen-
fő kötelességünk
megfelelni. Munka-
folyó évben is
k kiváló gondosko-
nden egyes rovata
Rendes dolgozó-
zar István, Horváth
nos Dezso, Szé-
f. Szabó Gyula,
Szétyelhydy Ödön,
Bikfalvy Károly,
zilágyi Farkas, dr.
r. Werner Gyula
yeket. Tudósítónk
Békissmeretesebben
indazokról, mik a
vasóinkat érdeklik,
n József szerkesz-
ester Corres-
d fennálló visz-
ánk, hogy az összes
b politikai mozza-
k szerkesztők or-
gerdekecsébb buda-
közölni lapunkkal,
steendünk, hogy t.
szont fardozásain-
ha ebben olvasó
ását megszerezhet-
körüjük az előfize-

Cseh Ervin f. hó
esküt. Josipovich
ly páratlanul rideg
feltűnést okozott s
atartása a mostani
szatetszett. Elégge
nt Josipovich visz-
é indiseret ellocso-
li egyebirant tagja
oltan piqnetezik a
tatta be több kep-
vis nagyközsegbeli
beszedo állomasba
skedelmi miniszter
y videke közönsé-
öröi hatóságoknak

rendelni, hogy az
ket gereblyézzék
an járó olvasómat
pedig gyalog járok,
gyetlen privilégium-
ogy este (nappal
engeredtem ezeken
ppen akkorak,
lani rajtuk.

Vizsgáztak-e? Ha
lhatok gyakorlati
stam, hogy Ameri-
yeken vannak a
szerű thesis lenne:
ben térnek el a
szténység dogmá-
su dolog, hogy a
épiteni, czelszerű
jogból is megvizs-

voltam felszede-
ol, előre kijelen-
és csak annyiban
kivántam a te-
tűbiztosi és utka-
en „közérdekből”
ásig!

Szabó Gyula.

— **Glatt József** buzás-bocsárdi körjegyzőnek a részére adományozott koronás ezüst érdemkeresztet a balazsfalvi járás főszolgabírája ünnepélyesen e hó 18-án fogja neki átadni. A kitüntetett kartársai ez alkalomból nagyobb szabásu ünnepélyt fognak rendezni, melyre most küldték szét a meghívókat. A meghívó a következőképpen szól: Meghívó. Glatt József buzás-bocsárdi körjegyző kartársunkat közel négy tizedévi hű és példászerű szolgálatáért ért legmagasabb kitüntetés alkalmából a folyó hó 18-án d. e. 9 órakor tartandó ünnepélyre t. kartárs urat ezennel tisztelettel meghívja s egyben fölkéri arra is, hogy megjelenési számdékáról a balazsfalvi körjegyzőt legkésőbb folyó hó 17-ig déli 12 óráig értesíteni sziveskedjék. Balazsfalva, 1898. december hó 11. A rendezőség.

— **Hangverseny és táncszestély.** A nagyenyedi daloskör 1898. december 17-én (szombaton) a nemzeti szálló nagytermében pénztára javára hangversenyt és táncszestélyt rendez a következő műsorrall: 1. Fónád. — Beer F. — Zenekísérettel éneklő a női kar. 2. Faust de Gounod 2 zongorán előadják: Vincze Dánielné és Magyar Jolán. 3. Kowári bucsu. — Kelemené. — Előadja Kovács Mariska. Zongorán kíséri Lazar Malesi. 4. A róza temetése. — Kun L. Éneklők: Geger M., Paulini J. I. sopr., Kovács I., Röder M. II. sopr., Bilari J., Lázár M. I. alt., Konec I., Vedel L. II. alt. Zongorán kíséri Magyar Jolán. 5. Népdalok. — Veress G. — Éneklő a vegyes kar. 6. Esti dal és Szeretlek. — Abt F. — Éneklő Lázár Malesi. Zongorán kíséri Vincze Dánielné. 7. Vadászkar. — Stojanovits „Ninon” cz. operájából. — Éneklő a férfiak. Jegyek ára: személyjegy 1 frt, ifjúsági jegy 50 kr. Jegyek előre válthatók Wokál János utóda könyvkereskedésében és a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárgyár Részvénytársaság üzletirodájában, este a pénztárnál. Felülvezetéseket köszönettel fogad és hírlapilag nyugtázza a választmány. A hangverseny kezdete: 8 óra.

— **Karácsoni kiállítás.** A polgári leányiskola és női ipariskola növendékei, derék tanítónőjük, Kasselik Emilia kezdeményezésére, e hó 18-án, vasárnap karácsonyi kiállítást rendeznek a leányiskola egyik nagytermében. Rajzokat, festményeket s ezekkel kapcsolatos tárgyakat állítanak ki, magánzorgalmuk gyümölcseit. Az érdekesnek ígérkező kiállítást annál inkább ajánljuk az érdeklődők figyelmébe, mert az csakis vasárnap d. e. 9 óratól délután 3 óráig lesz nyitva.

— **Meghívó** a „Nagyenyedi szegény tanulókat segélyező kör”-nek f. hó 18-án, vasárnap, d. u. 2 órakor a leányiskola munkatermében tartandó rendes évi közgyűlésére és az avval kapcsolatos ruha-kiosztás ünnepélyére. Program: 1. Ének, előadva a polgári leányiskola növendékei által. 2. Elnöki megnyitó. 3. Titkári jelentés. 4. Pénztárnoki jelentés. 5. Ének, előadva a polg. leányisk. növ. által. 6. Ruha-kiosztás. 7. Ének. 8. Az alapszabályok néhány pontjának módosítása. 9. Egy választmányi tag megválasztása. Nagy-Enyed, 1898. évi december hó 13-án tartott választmányi gyűlésből. Török Bertalané elnök, Kasselik Emilia titkár.

— **Értesítés.** A „Nagyenyedi Testgyakorló Egyesület” választmánya értesíti az egyesület tagjait, hogy a rendes gyakorlati órák hetenként kétszer, hétfőn és csütörtökön d. u. 6 óratól kezdődőleg tartatnak. Tudomására hozza a tagoknak, hogy az egyesület tulajdonát képező új vívó felszerelések e hét végén megérkeznek s a fenti időben a tagok rendelkezésére állanak. Kéri a választmány mindazon tagokat, kik mint kezdők a vívó iskolában részt akarnak venni, sziveskedjenek f. hó 15-én (csütörtökön) d. u. 6 órakor a rendes gyakorlati órán megjelenni s nevüket az egyesület titkárnál felírni. Gyakorló hely a Befhlenkoll. tornacsarnoka.

— **Adózó polgártársaink figyelmébe.** Ez uton is felhívjuk azon polgártársaink figyelmét, kik bármelyes adó befizetésével hátralékban vannak, hogy nyolcz napon belül kötelezettségeiket teljesítsék, mert ellenesetben csak is költséges adóvégrehajtásoknak teszik ki magukat.

— **A nagyenyedi műkedvelőtársulat** a téli évadban második előadását január hó közepén tartja meg. Szíre kerül — mint értesülünk — Klapp Mihály híres négyfelvonásos vígjátéka Rozenkranz és Gildenstern.

— **Talált hulla.** Vasárnap este a rendőr őrzőjára Szt.-Királyi-utca végén egy idősebb férfi hülláját találta meg. Amint a vizsgálatból kitűnt, az illető Kovács István 60 éves szabómester volt, ki kőborlásból élt és aznap este jött át Tövisről Nagy-Enyedre. Hirtelen halálát szívzélhűdés okozta.

— **Agyonütés.** Duka Juon felsőgáldi földmivest nov. hó 20-dikán Balás Szimion ugy megütötte, hogy koponyarepedés következtében meghalt. Hasonló ha-

lállal mult ki Bágy Juon alsőgáldi lakos is. A tetteseket már kézre kerítették és a kir. ügyészségnek átadták. A holttetem mindkét esetben törvényszéki felboncoltatott.

— **Ember a szpiritusban.** Az alvinczi szeszgyárban f. hó 4-én, vasárnap, igen könnyen veszedelmessé válható szerencsétlenség történt. Gazi András nagyenyedi születésű fűtő bemászott egy javítás alatt levő tüzelő kazánba, hol egy és más korrekciót akart meg-ejteni. Szerencsétlenségére egy szpiritusz tartalmazó szivattyu nyult bele a kazánba, melynek csapját a fűtő véletlenül kinyitotta. A szpiritusz a szivattyuból hatalmas sugárban kezdett ömleni s a fűtő lámpájának lángjánál hirtelen meggyuladt. A boldogtalan ember egy perc alatt lángokban állott, de szerencsére egyik fűtőtársa még elég jókor kirántotta a veszedelmes kemencéből. Csak a jobb karján és az arczán szenvedett jelentékenyebb sérüléseket és a haja pörkölődött le.

— **Állategészségügyi kimutatás.** Rühkór: Alamor 1 udvar, Sertésorbáncz: Balazsfalva 5 udvar, Felső-Orbó 5 udvar, Fugad 8 udvar, M-Lapád 14 udvar, Véza 5 udvar, összesen 5 község 37 udvar. Sertésvész: Buzás-Bocsárd 1 udvar, Felső-M-Ujvár 1 udvar, Koneza 2 udvar, Ladamos 4 udvar, Nagy-Enyed 3 udvar, Oláh-Dálya 1 udvar, Söspatak 11 udvar, Sorostély 1 u., Strázsa 30udvar, Szász Ujfalu 2 udvar, Veresegyháza 11 udvar, összesen: 11 község.

— **Bortermelők és borkereskedők figyelmébe.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara a kereskedelmi miniszter 75138/898. sz. a kibocsátott rendelete alapján figyelmébe az érdekelteket, hogy a mérték gyanánt és kimérésre használt palaczkok és poharak mértékhiitelesítési koronabélyeggel való kötelező ellátása alól kivétel képeznek a termelők részéről bédugaszolt, lepecsételt és egyéb alkalmas módon maradólag elzárt állapotban forgalomba hozott finom borral töltött palaczkok, hasonlóképpen kiterjesztetik a hitelesítési mentesség a kereskedők által fenn körülrített módon és feltételek mellett forgalomba hozott, illetőleg a vendéglőkben, kocsmaokban és egyéb nyilvános helyen árusított palaczkborokra is.

— **A „Zenélő Magyarország”** zongora- és hegedű-zenemű-folyóirat ep most megjelent XXIII. füzeté tartalmazza a következő érdekes zenemű-ujjdonságokat: I. „Biboros az égnek alja” szép magyar dalt. II. Eulenberg Richárd „Serenade Valse”-ját. III. Boehme V. „Ne haragudj, légy ismét jó” című szép dalromanczát. Minden füzeté ily gazdag tartalommal jelenik meg e közkedvelt zenemű-folyóiratnak. Egy-egy füzet mindenkor 10 oldalon a legszebb s legsikerültebb divatos zene-ujjdonságokat hozza, negyedéven 6 füzet 60 oldal zeneművet ad 1 frt előfizetésért. Előfizethetni az október-decemberi évnegyedre csakis a „Zenélő Magyarország” (Klökner Ede) zenemű-kiadóhivatalában Budapesten, VI., Csengery-utca 62/a, honnan megismerésre mutatványszámot ingyen és bérmentve küldenek.

— **Felhívjuk t. olvasóink figyelmét** a „Nagy Képes Világtörténet”-nek lapunk mai számában foglalt hirdetésére. A nagyszabásu vállalat a legdíszesebb és legtanulságosabb magyar munka lesz. Kiadására az ország két legnagyobb könyvkiadó intézete egyesült: a „Franklin-társulat” s a „Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság”. Kiállítása és tartalma egyaránt méltó társa a külföldi hasonló vállalatoknak. A mai számunkban foglalt hirdetés az egész vállalat prospectusát adja, a kedvező megszerzési módokatokkal együtt, mely szerint a 12 kötetes nagy művet 1.50 ftos havi részletek mellett bárki könnyen megszerezheti. A hirdetésre ismételt felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

Mindenféle.

— **Drónélküli távirás.** A Wires Telegraph and Signal Company október 8-án tartotta közgyűlését Londonban H. Jameson Davis ét G. Marconi elnöklete alatt. A társaság 100.000 font sterling alaptőkével dolgozik és most 100.000 új részvény kibocsátása által 300.000 fontra szándékozik emelni. Kiadásai 15 évi fennállása óta 80 ezer fontra ruának. Anglia partjain, kisebb szigetein és a „Lloyd” hajóin már számos készülék van alkalmazva és azokat különösen a partvidék veszélyes helyein állítják fel, hogy majdan lehetővé tegyék azt, hogy a hajók már 25 angol mértföldnyi távolságból értesíthetők legyenek. Most Calaisban és Doverben létesítenek ilyen állomásokat a francia kormány beleegyezésével. Érdekes, hogy borus napokban a készülék sokkal jobban működik, mint derült, tiszta időben.

— **Khina, japáni világitásban.** Egy japáni újság, a „Tsji Simpo” azt igyekszik bebizonyítani, hogy Khina felosztása elkerülhetetlen s csakis a japánaiak képesek egy oly nép fölött uralkodni, mint a khinaiak.

Khinában 123 dynasztia uralkodott s dacára a sok véres háborúnak s Közép-Ázsia nomád népei gyakori kitérésének, az ország mísem változtatott elavult szokásain. Ez okozza Khina pusztulását, melyet nem lehet megakadályozni; ez a történelem és a természet törvénye. Khina osztozni fog azon többi hatalmas birodalom sorsában, amely tullelte magát és hiányzik benne az erő és összetartás. Khina egy gyenge-elméjű agghoz hasonlít, ki nem tudja felfogni, mi történik körülötte. Csak a multban él s más népek szellemi mozgalmait nem bírja felfogni. Tény az, hogy e felosztás már megkezdődött. Nemet- és Oroszország jártak elő a példával, következnek mihamarább Francia- és Angolország. Az európai népek rég lesik azon pillanatot, midőn megnyílik részükre Kelet ezen nagy kurtje, s eddig is ezen nagyhatalmak közül három elfoglalta Litotoug felszigetet s elűzte onnan a japanokat. Port Arthur és Kiaotsau elfoglalása után az európai hatalmak állása Japánnal szemben tisztán látható. Nem a khinai birodalom birását akarták maguknak biztosítani, hanem csak azt a gyümölcsöt, mely még nem erett meg a leszakasztásra. Pedig az egész világon nincs nemzet, mely annyira elő volna arra készülvé, hogy Khinán uralkodjék, mint épen Japán; ugyanaz az irasmod és vallás. Az utolsó hadjárat is azt bizonyította, mennyire ismerik a japanok Khinát. Szemünkre vehetik ugyan a Koreán és Formosan előfordult balsikereket, de ezeknek is megvan a mentő okuk. A japanok Korea és Formosa lakosaival szemben európai módon és európai eszközökkel akartak bánni, tudniillik a humanitás alapelveit akarták követni, de nem voltak elég gyakorlottak s ezért is maradt el az eredmény. De ez csak mult eset volt s a közel jövőben Japánban ki fognak dolgozni oly rendszert, mely a legyőzött népek kormányzására alkalmas.

Mikor a legnagyobb a nap hőkisugárzása?

Erre a kérdésre persze a legtöbb ember gyorsan azt felelné, hogy júliusban és augusztusban és tán elcsodálkoznak rajta, ha hallják, hogy nem így áll a dolog. Houdenville és Hémichon francia csillagászok évek óta vizsgálódnak ezen a tereen és megfigyeléseik eredménye az, hogy a nap hőkisugárzása áprilisben legnagyobb, attól fogy egészen decemberig, decembertől fogva pedig ismét egyenletesen nő ápriliséig. Júliusban és augusztusban a nap hőkisugárzása nem erősebb, mint márcziusban. Egyébként pedig a nap hőkisugárzásának eltérései nagyon csekélyek és a föld vagy más planéta fölmelegítésében szerepet alig játszanak. A lég hőmérsékleti különbözete nyáron és télen abból ered, hogy nyáron a nap sokkal hosszabb ideig süt és a napsugarak nyáron csaknem függőlegesek, telen pedig sokkal rézsutosabbak. A hőség leginkább attól függ, hogy a sugarak milyen szög alatt tüznek le. Azoknak azonban, akik a nagy forráság miatt sóhajtoznak, mégis csak vigaszul szolgálhat, hogy ha a nap hőkisugározásának maxíma augusztus havára esne, akkor a kánikula egy-két fokkal még melegebb volna.

Csarnok.

Nagyasszonyom...

Nagyasszonyom, mily más világ ez,
Mily korcs az ifju nemzedék —
Nem alkalmas, mind hiába,
Oh, nála immár semmi feké.
Bizony, bizony mily más világ ez,
A régivel ép nem rokon,
Ki van fordítva csunya módra,
Ugy-e édes nagyasszonyom?

Ez a sok finnyás uri dáma
Csak cifrálnodni tud manap
S legfőbb gondja, hogy ujmodi-e
Ez vagy amaz a szép kalap?
S ha a ruhája szebb, mint másé,
Boldog és vidám akkoron —
Czifra világot élünk mostan,
Ugy-e édes nagyasszonyom?

Lelkét műveli, szent igaz már;
Birja szépen a francziát —
S mig „grammaire” járja, por lepi be
A régi, kaposos bibliát.
Bizony, bizony mily más világ ez,
A régivel ép nem rokon —
Ki van fordítva csunya módra,
Ugy-e édes nagyasszonyom?

A régi, csöndes házi tűzhely
Nem melegít fel többé már —
A nő ma otthon is csak vendég,
Ki vizitekre, zsurra jár.
Szánalmas élet ez az élet,
Ne essek nekik ez zokon —
Nem ér biz egy hajítófát sem,
Ugy-e édes nagyasszonyom?

Bizony a régi jó időkben
A világ sorja más vala —
Más asszonynepről énekelget
A krónikásoknak dala!

Bizony, bizony mily más világ ez,
A régivel ép nem rokon —
Ki van fordítva csunya módra,
Ugy-e édes nagyszonyom?

Pakots József.

Szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság.

Nyomott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részvénytársaság könyvnyomdájában.

Menyasszonyruha-selyem

65 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, — valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint — a legdivatosabb szövés, szín- és mintázatban. Privát fogyasztóknak postabér- és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig posta fordultával küldenek: HENNEBERG G. selyemgyárai (és és kir. udvari szállító) ZÜRICHBEN. Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó. (6)

613—1898. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszéknek 1897. évi 6101. sz. végzése folytán dr. Gergely Albert ügyvéd által képviselt Solymosi és Kosch felperes részére Csekélaki Bellovári György alperes ellen 175 frt követelés jár, erdejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől le- és felülhagyott és 1435 frtra becsült ingóságokra a m.-ujvári kir. járásbíró P. 152 I 898 sz. végzésével a további eljárás elrendelhetvén, annak az alap és felülhagyott követelése erdejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, az árverésnek Csekéla községében végrehajtást szándékozó lakásán leendő megtartása határidőül 1898. évi december hó 23-ik napján délutáni 1 órája kitűztetik, amikor a bíróság lefoglalt 4 ökör, 1 ló, 2 tehén, 1 borjú, ekék, boronák, takarmány és 100 kalangya buza a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén beesáron alul is el fognak adatni.

Felhívotnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korában eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéséig alulírt kiküldött írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Maros-Ujvárt, 1898. évi december hó 8. napján.

Dergán János,
kir. bírósági végr. hajó.

1647 1—1

Tanulónak

egy, esetleg két (legalább két gimn. osztályt végzett) fiu felvétetik a „Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság” könyvnyomdájában. Jelentkezők forduljanak e részvénytárs. üzleti irodájába.

2552—898. tkvi.

Árverési hirdetmény.

A nagyenyedi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság által Benedek Simonnak Rogyán Vasília elleni végrehajtási ügyében végrehajtató kérelmére a végrehajtási árverés 29 frt 30 kr. tőke, 30 frt 25 kr. már megállapított, valamint jelenlegi 5 frt 65 kr. és a még felmerülő költségek kielégítése végett végrehajtást szándékozó dr. Garda Kálmán által képviselt ismeretlen helyen tartózkodó Rogyán Vasília nevében álló, a m.-bagói 111. sz. tkjében A + 1, 3, 5, 7—10, 13, 15—18. r. sz. a. felvett ingatlanokra 990 frt, továbbá a m.-bagói 229. sz. tkjében A + 1. r. a. ingatlan 1/2-edére. H. r. sz. és végre a m.-bagói 157. sz. tkjében A + 2, 7, 8. r. sz. a. felvett ingatlan 1/2-ére 16 frt megállapított kiáltási árban elrendeltek. Az árverés 1899. évi február hó 18-ik napján d. e. 10 órakor Magyar-Bagó községben fog megtartatni.

Arverezni szándékozók, végrehajtató kivételével, tartoznak az ingatlanok beesáruhá 10%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban letenni.
Vevő köteles a vételárt az árverés jegerőre váltta után 3 egyenlő részletben 15, 30, 45 nap alatt, minden vételári részlet után az árverés napjától 6% kamattal együtt, a nagyenyedi kir. adóhivatalnál mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.
A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.
Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál és M.-Bagó község előljárási irodájánál tekintendők meg.
Az elrendelt árverés a fent írt tkjegyzőkönyvben feljegyezni, végre az árverési hirdetmény törvényszabta módon közzé tétetni rendeltetik. Miről érdekeltek értesítetnek.
A kir. járásbíró telekkönyvi hatóságától.
Nagy-Enyed, 1898. június 15-én.
A kir. járásbíró hivatalos távollétében

Vincenti,
kir. aljbíró.

1648 1—1

Magas jutalékban

részesülnek megbízható szolid ügynökök, kik törvényszerűen megengedett sorsjegyeknek részletfizetésre való eladásával egy nagy pénzintézet (részvénytársaság) számlájára foglalkozni óhajtanak. Ajánlatok „Mercator” czimen Eckstein Bernát hirdetői irodájába Budapest, V., Fűrdő-utca 4. intézendők. 1586 4—5

Torontáli Szőnyeggyár Részv.-Társ.

Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: kézzel esomózott szmirna szőnyeget, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, boudoir- és uri-szobák részére mindenféle nagyság és stílusban, bármely rajz szerint; hollandi futószőnyeget, keleti (karamani) függönyöket, torontáli szerb szőnyeget (Tyllin) terítők, függönyök, divánátvetők stb. részére.

Főraktár: Budapest, VI. ker., Andrassy-ut 4. szám.

Dusan felszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg-szakmába vágó cikkekben, u. m.: olcsóbb fajtájú szőnyegek, függönyök, terítők, takarók, ablakvédők, szoba- és lóporcrocok.

1677 11—20

Nagy Képes Világtörténet

Képes diszmi a művelt közönség számára.

ÁLDÁSSY ANTAL, BOROVSZKY SAMU, FOGARASSY ALBERT, GERÉB JÓZSEF, GOLDZIERH IGNÁCZ, GYOMLAY GYULA, MIKA SÁNDOR

közreműködésével szerkeszti

MARCZALI HENRIK

Mintegy 2500 szövegképpel, 500 műmelléklettel, 60 színes műlappal 50 történelmi térképpel, 8500 szövegoldallal.

A Nagy Képes Világtörténet czéja.

Jelen munkával az első nagy világtörténelmi mű jelenik meg magyar nyelven. Tervében, czéljában, eszközeiben, alakjában és terjedelmében egyaránt nagy és jelentős ez a vállalkozás. A magyar tudomány nyújtja a magyar közönségnek az életkönyvét, a világtörténetet. Nemzeti művelődésünk nézve fontos mozzanat ez. Egy régi hiány pótlása, egy régi szükség kielégítése, egy régi kötelesség teljesítése.

A Nagy Képes Világtörténet illusztrációi.

A Nagy Képes Világtörténet összes illusztrációi kizárólag egykoru vagy korhű ábrázolások lesznek. Képes mellékletei, történelmi térképei, a szöveg közé nyomott rajzokkal és írásműveléssel a Világtörténet egy olyan kicsinyített historial muzeumot nyújtanak az előfizetőnek, a minőt a maga valójában lehetetlen beszerezni. Ezek a nagy európai muzeumokból, családi és nyilvános könyvtárakból és levéltárakból, építészeti műemkekéről egybegyűjtött s a legnagyobb műszaki tökéletességgel reprodukált illusztrációk rendkívül emelik a mű becsét, az egésznek művészi értékét adnak.

Ez a tizenkét kötet a legfényesebb magyar könyvek közé tartozik. Ez a tizenkét hatalmas könyv arra való, hogy nemzetünk minden műveltség tanítója barátja, tanácsadója, minden uri háznak ékessége legyen. A mű kiadására egyesült két könyvkiadó intézet bizalommal ajánlja, tehát nagy, magyar vállalatát a nagy magyar közönségnek.

Franklin Társulat
magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Révai Testvérek
irodalmi intézet részvénytársaság.

Megjelenik tizenkét kötetben

famentes, tehát soha meg nem sárguló papíron.

Egy-egy kötet ára rendkívül diszes félbőr-kötésben, bőrháttal és vászontáblával

8 frt.

Minden négy hóban egy-egy kötet jelenik meg.

Megjelenik füzetes kiadásban is

240 füzetenben.

Több füzet semmikép sem lesz.

Hetenkint egy füzet fog közrebocsátatni.

Egy-egy füzet ára 30 kr.

A füzetes kiadáshoz diszes-kötési táblák szállítanak.

A Nagy Képes Világtörténet megszerezhető:

a) Füzetes kiadásban hetenkint 30 kros füzetekben minden rendes hazai könyvárúsnál.

b) Kötetes kiadásban 12 kötetben, 8 frtjával

a) kötetenkint utánvétellel bérmentve,

b) havi 1 frt 50 kros részletfizetésre.

*

A rendelések a helyi könyvtárosokhoz vagy alulírt kiadóhoz intézendők.

*

Tájékoztató képes prospektust

mutatványfüzetet

ingyen és bérmentve

küld a mű kiadóhivatala

Budapest, VIII., Üllői-ut 18. szám.

Előfizető gyűjtők szíveskedjenek a kiadóhivatalhoz fordulni.

1641 3—0

Előfizetési

helyben házhoz
postán
Egész évre
Fél évre
Negyedévre

Hirdetési

□ centiméterenként
dők és gyarások ki
ben res

Bélyegdíj

Nyilt tér

„K

Alkotmány
e küzdelemben
telet, a joger
magyar nem
nünk, hogy
jen, melyet e
alatt vivnak
beriség maga
gyarország m
nek. Mi híve
az alkotmány
zafias jogérze
sége folytán
gyászemlékü

E küzdelem
derék hazafit
a fölött, ami
oly törekvés
az igazság s
táskörünkben
alkalmas lehet
mellett távol
annak veszes

Bizonyára
lehet hatású
hogy kitartó
felmutatni a
fias érzelmi
törekvésünk
pártolására k
Nagy-Enye

Dr. Magyar

Egy évre
Félévre
Negyedévre
Az előfizet
küldendők.

Balog And
mint egy józ
habár idegen
közönségnek.
iránta, mikor
tak négyéves
máséi. Annak
igen érdekes

Nagy, disze
hány idegen
s azok között
alak volt, mi
olajszin szem
fel különben
gyermekies
ami a falub
moly, tartózk
elűtt a mo
rától.

Ha a falu
zony elégszer
Andris szomor
szívöket. Soké